

Wyrok z dnia 4 marca 2004 r.

I PK 418/03

1. Stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa wygasa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa z rejestru (art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, Dz.U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 ze zm.), również w razie korzystania przez dyrektora z urlopu bezpłatnego, udzielonego w związku z wykonywaniem mandatu posła.

2. Przepis art. 31 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2199 ze zm.) przewiduje bezwarunkowe uprawnienie posła do ponownego zatrudnienia u byłego pracodawcy, u którego otrzymał urlop bezpłatny, mimo ustania urlopu bezpłatnego przed upływem kadencji z powodu wygaśnięcia stosunku pracy.

Przewodniczący SSN Andrzej Kijowski, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn, Herbert Szurgacz (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 marca 2004 r. sprawy z powództwa Mariana J. przeciwko L. Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej Spółce z o.o. w L. o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie albo odprawę, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 16 maja 2003 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 13 stycznia 2003 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie w sprawie z powództwa Mariana J. przeciwko L. Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej w L. Spółce z o.o. (w skrócie: LPEC), o ustalenie, wynagrodzenie lub odprawę zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem odprawy

kwotę 24.822,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 września 1998 r. oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

Ustalenia, na których zostało oparte orzeczenie, były następujące. Powód Marian J. uchwałą Zarządu Miasta L. [...] z dnia 27 lipca 1992 r. został powołany z dniem 3 sierpnia 1992 r. na stanowisko dyrektora L. Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w L. na czas nieokreślony. W 1997 r. powód został wybrany posłem na Sejm RP III kadencji, obejmującej lata 1997 - 2001. W odpowiedzi na podanie powoda z dnia 7 sierpnia 1998 r. prezydent miasta L. w piśmie z dnia 11 sierpnia 1998 r. udzielił mu urlopu bezpłatnego na czas sprawowania mandatu poselskiego (przy czym początek terminu urlopu został określony na dzień 17 sierpnia 1998 r.) zobowiązując go jednocześnie do przekazania wszystkich spraw i dokumentacji pracownikowi.

Ze względu na zamiar przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego LPEC w jednoosobową spółkę Gminy L. prezydent miasta L. zwrócił się do powoda w piśmie z dnia 29 czerwca 1998 r. o zadeklarowanie, czy zamierza zrezygnować z mandatu poselskiego w razie powołania na stanowisko prezesa spółki LPEC z uwagi na zakaz łączenia tego stanowiska z mandatem poselskim. W odpowiedzi powód pismem z dnia 30 czerwca 1998 r. nie wyraził woli zrezygnowania z mandatu poselskiego w celu powołania go na stanowisko prezesa LPEC, zgadzając się z twierdzeniami o zakazie łączenia funkcji i wyrażając zamiar sprawowania mandatu poselskiego do końca kadencji. W dniu 1 września 1998 r. przedsiębiorstwo komunalne LPEC w L. zostało wykreślone z rejestru przedsiębiorstw państwowych. Jego następcą prawnym zostało L. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. z siedzibą w L., jako jednoosobowa spółka gminy L.

Świadectwo pracy zostało sporządzone w dniu 24 września 2001 r. i przesłane powodowi. Wskazano w nim przepis art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych jako podstawę prawną wygaśnięcia stosunku pracy. W związku z zakończeniem kadencji Sejmu, powód w piśmie z dnia 23 października 2001 r. skierowanym do Prezydenta Miasta L., wyraził gotowość podjęcia pracy na dotychczasowym lub równorzędnym stanowisku twierdząc, że zakończył się okres, na który został mu udzielony urlop bezpłatny, tj. czas sprawowania mandatu poselskiego. Pozwany odmówił żądaniu.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo jest zasadne w zakresie odprawy, w pozostałej zaś części nie zasługuje na uwzględnienie. Okoliczności faktyczne są w

sprawie bezsporne i zgodnie potwierdzone przez strony. Rozstrzygnięcie sprowadza się do oceny, czy ochrona stosunku pracy posła na mocy ustawy z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2199 ze zm.) oraz podnoszony fakt pozostawania na urlopie bezpłatnym, wykluczają wygaśnięcie stosunku pracy w myśl art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. Nr 9, poz. 43 ze zm.). Do pozwanego jako przedsiębiorstwa komunalnego, a następnie jednoosobowej spółki gminy L., mają zastosowanie przepisy powołanej ustawy. W myśl art. 19 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa oraz pracowników zatrudnionych na podstawie powołania, wygasa z mocy prawa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa komunalnego z rejestru przedsiębiorstw państwowych. W świetle ustalonego stanu faktycznego powód był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Komunalnym LPEC w L. na podstawie powołania na stanowisku dyrektora. Wykreślenie przedsiębiorstwa komunalnego z rejestru przedsiębiorstw państwowych nastąpiło w dniu 1 września 1998 r. Stosownie do art. 17 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej pierwszy zarząd spółki jest powoływany przez zarząd gminy, z tym że do pełnienia funkcji prezesa pierwszego zarządu spółki zarząd gminy powołuje z dniem 1 lipca 1997 r. dyrektora przekształconego przedsiębiorstwa komunalnego, chyba że nie wyrazi on zgody na pełnienie tej funkcji. Z ustalonego stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że powód nie wyraził woli zrezygnowania z mandatu posła, co jednocześnie należało rozumieć jako brak zgody na objęcie stanowiska prezesa pierwszego zarządu spółki. Stosownie do art. 34 ust. 2 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora posłowie nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami handlowymi przedsiębiorców z udziałem państwowych lub komunalnych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. Wybór lub powołanie posła do tych władz jest z mocy prawa nieważny. Powód nie mógł więc zostać skutecznie powołany na stanowisko prezesa pierwszego zarządu spółki, gdyż wybór ten byłby z mocy prawa nieważny skoro powód sprawował mandat poselski.

W ocenie Sądu Rejonowego podnoszona przez powoda szczególna ochrona stosunku pracy posła określona w art. 31 ust. 2 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora ma zastosowanie do ustania stosunku pracy na podstawie rozwiązania przez pracodawcę i wymaga wówczas zgody Prezydium Sejmu. Zakres zastosowania powołanego przepisu obejmuje zatem tylko ustanie stosunku pracy w następ-

stwie dokonania zmierzających do takiego skutku jednostronnych czynności prawnych pracodawcy i nie rozciąga się na ustanie stosunku pracy przez jego wygaśnięcie. W rozpoznawanej sprawie ustanie stosunku pracy powoda nastąpiło na podstawie jego wygaśnięcia z mocy prawa, a nie na podstawie rozwiązania. Dlatego powołany przepis nie ma zastosowania do rozstrzyganej sytuacji. Wygaśnięcie stosunku pracy z mocy prawa zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej jest zdarzeniem prawnym, które zachodzi bez względu na wolę stron stosunku pracy oraz niezależnie od szczególnej ochrony pracownika przed rozwiązaniem stosunku pracy przewidzianej w ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Ustawa ta nie przewiduje wyłączenia możliwości wygaśnięcia stosunku pracy posła, któremu udzielono urlopu na czas sprawowania mandatu. Okoliczność, że świadectwo pracy powoda nie zostało sporządzone i doręczone mu niezwłocznie po ustaniu stosunku pracy nie ma wpływu na wygaśnięcie stosunku pracy. Skoro stosunek pracy powoda wygasł z mocy prawa w dacie wykreślenia Przedsiębiorstwa Komunalnego LPEC w L. z rejestru przedsiębiorstw, przeto roszczenia o dopuszczenie do pracy, przywrócenie do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy podlegają oddaleniu.

Odnośnie do zgłoszonego alternatywnie żądania zasądzenia odprawy na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy o gospodarce komunalnej należy stwierdzić, że według tego przepisu pracownikom, o których mowa w ust. 3, przysługuje odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, liczonego jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy. Roszczenie to zasługuje na uwzględnienie, a z uwagi na datę sporządzenia i doręczenia świadectwa pracy, poinformowania o dacie wygaśnięcia stosunku pracy, nie można uznać zarzutu pozwanego o przedawnieniu roszczenia. W myśl art. 291 § 1 k.p. roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie to stało się wymagalne. Datą wymagalności był 1 września 1998 r. Trzyletni termin przedawnienia upłynął z dniem 1 września 2001 r. Powód złożył pozew w tej części w dniu 10 maja 2002 r., a zatem po upływie okresu przedawnienia. Sąd Rejonowy nie uwzględnił zarzutu przedawnienia, gdyż w okolicznościach sprawy byłoby to sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (art. 8 k.p.).

Apelacje od tego wyroku złożyły obie strony. Powód zaskarżył wyrok w całości zarzucając błędne ustalenie, że w piśmie z dnia 30 czerwca 1998 r. nie wyraził woli zrezygnowania z mandatu posła oraz że łączący strony stosunek pracy wygasł z

mocy prawa, pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego, że powód otrzymał od pozwanego urlop bezpłatny w związku z pełnieniem mandatu posła, naruszenie art. 19 ust. 3 i 17 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej .

Apelacja pozwanego zarzuca zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów art. 291 § 1 k.p., 292 k.p. i art. 8 k.p. - przez bezpodstawne przyjęcie, iż skorzystanie przez pozwanego z zarzutu przedawnienia roszczenia powoda o wypłatę odprawy w okolicznościach sprawy stanowiło czynienie ze swego prawa użytku sprzecznego z zasadą współżycia społecznego.

Wyrokiem z dnia 16 maja 2003 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie oddalił apelację. W kluczowej kwestii, czy stosunek pracy powoda, będącego posłem do Sejmu RP III Kadencji, obejmującej lata 1997 - 2001, wygasł z dniem 1 września 1998 r. Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną dokonane przez Sąd Rejonowy. Sąd drugiej instancji podkreślił, że istotne znaczenie w sprawie ma przepis art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, stanowiący, iż stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa oraz pracowników zatrudnionych na podstawie powołania wygasa z mocy prawa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa komunalnego z rejestru przedsiębiorstw państwowych. Wykreślenie L. Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w L. z rejestru przedsiębiorstw nastąpiło z dniem 1 września 1998 r. i z tym dniem wygasł stosunek pracy. Przepisy ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora nie zawierają szczególnej regulacji wyłączonej stosowanie powyższego przepisu wobec osób sprawujących mandat posła albo senatora, również fakt korzystania przez pracownika - objętego dyspozycją art. 19 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej - z urlopu bezpłatnego nie miał żadnego wpływu na zaistnienie skutku prawnego w postaci wygaśnięcia stosunku pracy. Przyjęcie odmiennej interpretacji - prezentowanej przez powoda - prowadziłoby do sytuacji, w której osoba korzystająca z urlopu bezpłatnego, a zajmująca stanowisko dyrektora przedsiębiorstwa komunalnego uchylałaby się spod działania powołanego wyżej przepisu art. 19 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej, co nie było intencją ustawodawcy. Nie można przy tym tracić z pola widzenia okoliczności, iż wprowadzenie w życie ustawy o gospodarce komunalnej wymagało podjęcia określonych działań, a w szczególności powołania władz nowo powstającej spółki - przedsiębiorstwa komunalnego, w której zagwarantowano pierwszeństwo do objęcia funkcji prezesa osobie dotychczas piastującej sta-

nowisko dyrektora. Wymaga także podkreślenia, iż w okresie 17-31 sierpnia 1998 r. nie był powoływany nowy dyrektor LPEC, zaś swoje obowiązki powód przekazał Dominikowi P., powołanemu uchwałą zarządu Miasta L. [...] z dnia 11 lipca 1998 r. w skład zarządu Spółki L. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o., na stanowisko prezesa. W tej szczególnej sytuacji, zważywszy nadto, iż w piśmie z dnia 30 czerwca 1998 r. [...] skierowanym do wiceprezydenta Miasta L. powód nie wyraził woli rezygnacji z mandatu posła „w przypadku powołania na Prezesa Spółki LPEC” i dzieląc jednocześnie stanowisko co do zakazu łączenia mandatu posła z udziałem we władzach spółki komunalnych osób prawnych, próba wyboru przez powoda niejako trzeciego rozwiązania (skorzystania z urlopu bezpłatnego - w świetle wyraźnej i jednoznacznej regulacji przepisu art. 19 ust. 3) ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. - nie mogła odnieść spodziewanego przezeń rezultatu w postaci kontynuacji stosunku pracy przez cały okres sprawowania mandatu posła. Skutek w postaci wygaśnięcia stosunku pracy powoda, nastąpił z mocy prawa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa komunalnego z rejestru przedsiębiorstw państwowych.

Apelacja pozwanego wskazująca na określone mankamenty w stanowisku Sądu Rejonowego nie mogła być uwzględniona, gdyż wyrok tego Sądu odpowiada prawu. Zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej dyrektorowi przedsiębiorstwa, którego stosunek pracy wygasł z mocy prawa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa z rejestru przedsiębiorstw państwowych, przysługuje między innymi odprawa w wysokości 3-miesięcznego wynagrodzenia, liczonego jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy. Z niewadliwych ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji wynika, że stosunek pracy powoda wygasł z dniem 1 września 1998 r., zaś żądanie odprawy zgłosił on w piśmie procesowym z dnia 10 maja 2002 r. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji nie uwzględniając podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia, nie dopuścił się naruszenia wskazanych w apelacji przepisów art. 291 § 1 k.p., art. 292 k.p. i art. 8 k.p.

Przede wszystkim nie może pozostawać poza granicami rozważań treść pisma prezydenta Miasta L. z dnia 11 sierpnia 1998 r. udzielającego powodowi urlopu bezpłatnego na okres sprawowania mandatu posła. Trzecia kadencja Sejmu RP upływała 18 października 2001 r. Pracodawca w żaden sposób - do dnia doręczenia świadectwa pracy (28 września 2001 r.) - nie poinformował powoda zarówno o wygaśnięciu jego stosunku pracy, jak i o skróceniu - w związku z tym wygaśnięcia - okresu

udzielonego urlopu bezpłatnego. Powód mógł zatem pozostawać w błędnym przekonaniu, że po dniu 1 września 1998 r. w dalszym ciągu korzysta z urlopu bezpłatnego. Nie ma zatem istotnego znaczenia wyraźnie akcentowany przez pozwanego fakt, iż powód jako poseł, a wcześniej jako dyrektor przedsiębiorstwa, powinien był znać przepisy prawa pracy, w tym dotyczące jego statusu pracowniczego. Stan faktyczny sprawy jest szczególny, co również po stronie pozwanego powodowało trudności w określeniu aktualnego statusu pracowniczego powoda i w konsekwencji uzasadniało skierowanie do Zakładu Prawa Pracy UMCS w L. prośby „o wydanie opinii prawnej”. Trudność ta sprawiła, że świadectwo pracy, w którym stwierdzono, iż łączący strony stosunek pracy wygaś z dniem 1 września 1998 r., wystawiono dopiero w dacie 24 września 2001 r., a więc po upływie ponad trzech lat. Podnoszenie w takich okolicznościach zarzutu przedawnienia należało zatem oceniać w kategoriach nadużycia prawa (art. 8 k.p.).

Kasacja powoda od powyższego wyroku została oparta na zarzucie naruszenia przepisów postępowania, mianowicie art. art. 385 i 328 oraz 382, 233 § 1, 316 § 1 k.p.c., przez oddalenie apelacji bez prawidłowego jej rozpoznania i pozostawienia bez oceny zarzutów apelacji oraz niezakwestionowanie nieprawidłowych ustaleń i oceny materiału dowodowego dokonanych przez Sąd pierwszej instancji, a także zarzucie naruszenia prawa materialnego, przez niewłaściwe zastosowanie w sprawie art. 19 ust. 3 i art. 17 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej.

W uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji nie odniósł się do zarzutu apelacji, że Sąd pierwszej instancji bezpodstawnie ustalił, iż powód nie wyraził woli zrezygnowania z mandatu posła, co - zdaniem Sądu - należało rozumieć jako brak zgody na objęcie stanowiska pierwszego prezesa zarządu spółki. Dotyczy to również zarzutu, że Sąd pierwszej instancji nie mógł zaliczyć do ustaleń faktycznych oceny prawnej, iż łączący strony stosunek pracy wygaś. Należy w związku z tym uznać, że albo apelacja nie została rozpoznana w tym zakresie, albo Sąd nie przedstawił motywów rozstrzygnięcia, wskutek czego zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej. Jeżeli strony ustaliły, że powód skorzysta z urlopu bezpłatnego, to tym samym uznały, że powód przestaje być dyrektorem, który ma prawo bycia pierwszym prezesem tworzonej spółki. Nie znaczyło to jednak, że powód złożył oświadczenie o rezygnacji „z bycia pierwszym prezesem spółki”. Pismo z dnia 30 czerwca 1998 r. nie mogło stanowić podstawy do przyjęcia takiego ustalenia .

W zakresie zarzutów naruszenia prawa materialnego kasacja stwierdza, że powód po otrzymaniu urlopu bezpłatnego w związku z wyborem na posła Sejmu RP przekazał swoje obowiązki wyznaczonej osobie, jego prawa i obowiązki pracownicze uległy zawieszeniu na okres urlopu, co oznacza, że z tym momentem przestał być dyrektorem przedsiębiorstwa. Nie można więc stosować do niego przepisów ustawy o gospodarce komunalnej, które odnoszą się do dyrektora przedsiębiorstwa, mianowicie art. 19 ust. 3 tej ustawy. Stosunek pracy powoda nie wygasł, przysługuje mu z mocy art. 31 ust. 1 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora prawo powrotu do pracy w pozwanym zakładzie pracy. Skarżący powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1984 r. (III PZP 1/84, OSNCP 1988 nr 9, poz. 154), według której upływ trzymiesięcznego pobytu w areszcie przypadający na czas trwania urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi w związku z pełnieniem funkcji w związkach zawodowych nie powoduje wygaśnięcia z mocy art. 66 § 1 k.p. umowy o pracę w zakładzie pracy, który udzielił powyższego urlopu. Zdaniem skarżącego stanowi ona argument na rzecz stanowiska, że stosunek pracy powoda, któremu udzielono urlopu bezpłatnego, nie wygasł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznawana sprawa ma złożony charakter wynikający z nakładania się dwu regulacji prawnych, z których każdej przyświecają inne w pewnym stopniu cele w zakresie ochrony trwałości stosunków pracy objętych nimi osób. Pierwsza, to regulacja prawna zawarta w ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, druga - to ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

W myśl art. 19 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej (w skrócie: ustawa o g.k.) stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa oraz pracowników zatrudnionych na podstawie powołania wygasa, z mocy prawa, z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa komunalnego z rejestru przedsiębiorstw państwowych. Nie ma racji kasacja, że w przypadku powoda nie doszło do ustania stosunku pracy z tej przyczyny, iż powód w dniu przekształcenia przedsiębiorstwa w przedsiębiorstwo komunalne korzystał z urlopu bezpłatnego, udzielonego powodowi jako posłowi, na jego wniosek, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora (w skrócie: ustawa o s. i p.), co skutkowało utratą przez niego statusu dyrektora przedsię-

stwa komunalnego. Urlop bezpłatny skutkuje jedynie zawieszeniem na okres tego urlopu praw i obowiązków pracowniczych oraz praw i obowiązków pracodawcy. Stosunek pracy powoda trwał jednak w dalszym ciągu i powód nie utracił statusu dyrektora przedsiębiorstwa komunalnego, zatrudnionego na podstawie powołania. Przekształcenie L. Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w L. w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spowodowało z dniem wykreślenia tego przedsiębiorstwa z rejestru przedsiębiorstw państwowych, tj. z dniem 1 września 1998 r., wygaśnięcie stosunku pracy powoda. Powołany przepis art. 19 ust. 3 ustawy o g.k. ma charakter regulacji ściśle bezwzględnie obowiązującej, która nie przewiduje żadnych wyjątków. Wyjątku od tej zasady nie przewiduje również ustawa o s. i p., która mogłaby w tym zakresie zostać uznana za regulację szczególną. Odnośnie do działania przepisów prawa o wygaśnięciu stosunku pracy z mocy prawa warto wskazać na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 1997 r. (I PKN 6/97, OSNAPiUS 1997 nr 19, poz. 376), że upływ trzymiesięcznego okresu nieobecności w pracy z powodu tymczasowego aresztowania skutkuje wygaśnięciem stosunku pracy z powołania (art. 66 § 1 w związku z art. 69 k. p.). Natomiast powołanej w kasacji uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1984 r. (III PZP 1/84, OSNCP 1984 nr 9, poz. 154) - według której upływ trzymiesięcznego pobytu w tymczasowym areszcie przypadający na czas trwania urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi w związku z pełnieniem funkcji w związkach zawodowych nie powoduje wygaśnięcia z mocy art. 66 § 1 k. p. umowy o pracę w zakładzie, który udzielił powyższego urlopu - nie można odnieść do sytuacji powoda, ponieważ art. 66 k. p. dotyczy wygaśnięcia stosunku pracy z powodu dłuższej nieobecności w pracy. W sumie Sądy obu instancji trafnie przyjęły, iż stosunek pracy powoda wygasł z mocy prawa na podstawie art. 19 ust. 3 ustawy o g.k.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy o g.k. pierwszy zarząd spółki jest powoływany przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), z tym że do pełnienia funkcji prezesa pierwszego zarządu spółki zostaje powołany dyrektor przekształconego przedsiębiorstwa komunalnego, chyba że nie wyrazi on zgody na pełnienie tej funkcji. Sądy obu instancji trafnie przyjęły, iż powód nie wyraził woli pełnienia funkcji dyrektora przekształconego przedsiębiorstwa. Pismo powoda z dnia 30 czerwca 1998 r. nie daje żadnych podstaw do przyjęcia, że zawiera ono tak ważne oświadczenie woli, obejmujące rezygnację z mandatu posła z powodu zamiaru objęcia stanowiska dyrektora przekształconego przedsiębiorstwa komunalnego. W świetle art. 34 ust. 2

ustawy o s. i p. posłowie i senatorowie nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami handlowymi przedsiębiorców z udziałem państwowych lub komunalnych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. Wybór lub powołanie posła lub senatora do tych władz jest z mocy prawa nieważny.

Sądy obu instancji nie uwzględniły jednak przy rozpoznawaniu sprawy regulacji zawartej w art. 31 ustawy o s. i p., według której pracodawca, u którego poseł lub senator otrzymał urlop bezpłatny, jest obowiązany zatrudnić go po zakończeniu urlopu bezpłatnego lub - w razie jego gotowości do pracy - po wygaśnięciu mandatu, na tym samym lub równorzędnym pod względem płacowym stanowisku pracy, z wynagrodzeniem, jakie otrzymywałby poseł lub senator, gdyby nie skorzystał z urlopu bezpłatnego. Wymieniony przepis, trafnie powołany w kasacji, przewiduje bezwarunkowe uprawnienie byłego posła (senatora) do ponownego zatrudnienia u pracodawcy, u którego otrzymał urlop bezpłatny. Uprawnienia tego nie niweczy wcześniejsze niż okres sprawowania mandatu ustanie urlopu bezpłatnego związane z wygaśnięciem stosunku pracy. Wymienioną regulację należy ocenić jako element ochrony trwałości zatrudnienia posła w celu zapewnienia mu warunków do właściwego wypełniania obowiązków poselskich.

W rozpoznawanej sprawie powód wykazał gotowość do pracy, co rodzi obowiązek zatrudnienia go w LPEC Spółce z o.o. Obowiązek zatrudnienia powoda w LPEC Spółce z o.o. nie oznacza zatrudnienia go na stanowisku prezesa zarządu Spółki ponieważ stanowisko to obsadzane jest w szczególnym trybie, określonym w przepisach Kodeksu spółek handlowych. Przepis art. 31 ust. 1 ustawy o s. i p. przewiduje alternatywnie zatrudnienie na tym samym lub równorzędnym pod względem płacowym stanowisku pracy, z wynagrodzeniem, jakie otrzymałby powód, gdyby nie skorzystał z urlopu bezpłatnego.

Z przytoczonych motywów, w oparciu o art. 393¹³ k.p.c. orzeczono jak w sentencji wyroku.

=====